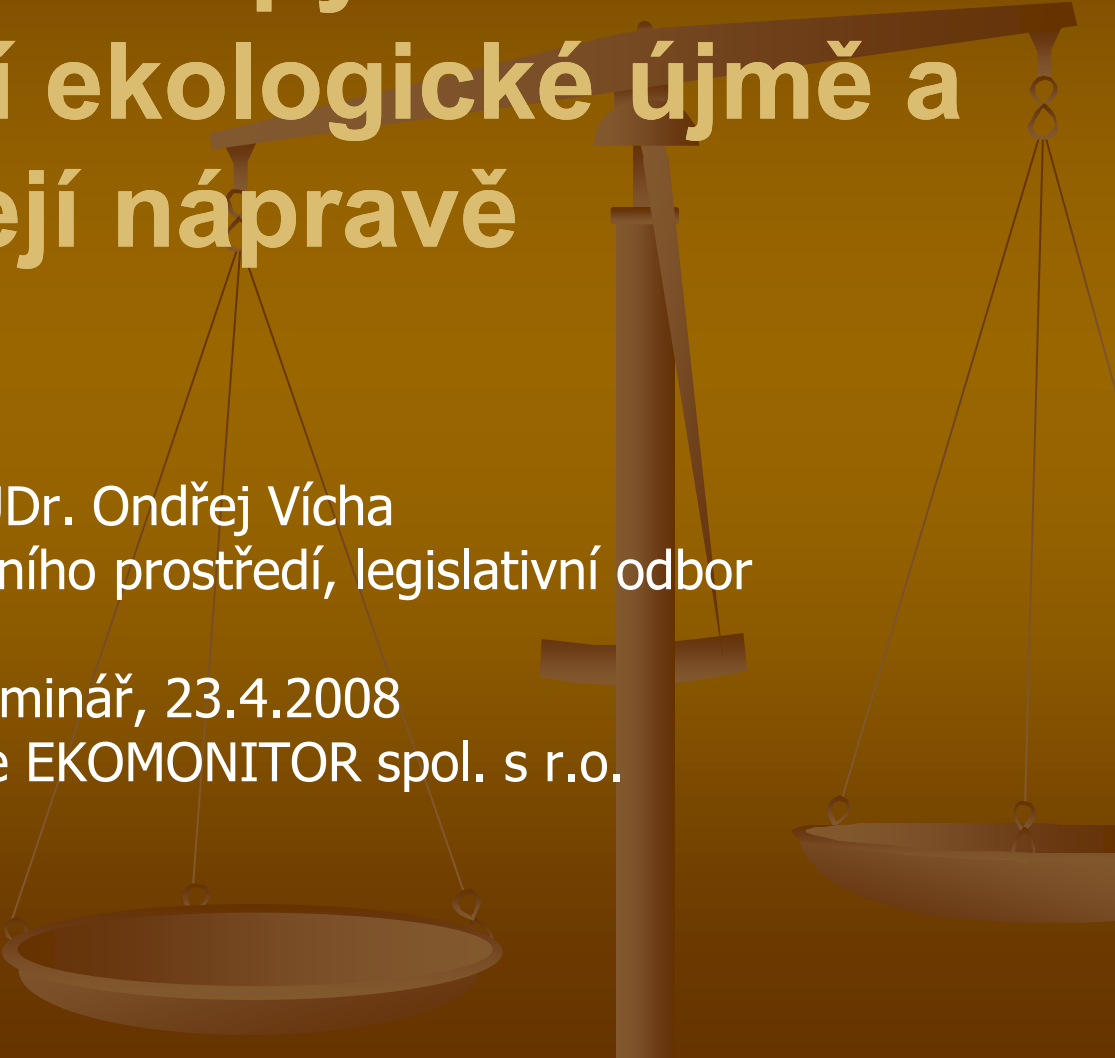


Základní principy zákona o předcházení ekologické újmě a o její nápravě



JUDr. Ondřej Vícha
Ministerstvo životního prostředí, legislativní odbor

Seminář, 23.4.2008
Vodní zdroje EKOMONITOR spol. s r.o.

Odlišnosti škod na ŽP od klasického pojetí škod na majetku nebo na zdraví

1. Veřejnoprávní povaha ŽP - absence vlastnického práva k některým složkám ŽP (*res nullius*)
2. Ohodnocování škod na ŽP

Seminář "Zákon o předcházení ekologické újmě a její nápravě", Vodní zdroje Ekomonitor s.r.o.

Postavení zákona (resp. odpovědnosti za ekologickou újmu) v systému práva

■ Právo veřejné

1. Odp. za přestupky
2. Odp. za jiné správní delikty (pokuty – správní orgány)
3. Trestněprávní odp. (tresty - soudy)
4. Administrativně-správní odp. (nápravná opatření, odp. za ekologickou újmu)

■ Právo soukromé

1. Občanskoprávní odp. za škody na majetku, zdraví, příp. ŽP (občanský a obchodní zákoník).

Seminář "Zákon o předcházení ekologické újmy a její nápravě", Vodní zdroje Ekomonitor s.r.o.

Možnosti transpozice ELD v ČR

- nový zákon o životním prostředí (tzv. Kodex životního prostředí),
- novela zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů,
- novely jednotlivých složkových zákonů (č. 114/1992 Sb., č. 334/1992 Sb. a č. 254/2001 Sb.),
- **samostatný zákon o předcházení ekologické újmě a o její nápravě a o změně některých zákonů** (*ELA-Environmental Liability Act*).

Seminář "Zákon o předcházení ekologické újmě a její nápravě", Vodní zdroje Ekomonitor s.r.o.

Transpozice ELD v jiných členských státech EU

- Samostatné zákony – převážná většina ostatních členských států EU, např. SRN (15.10.2007), Slovensko (21.6.2007), Polsko (30.4.2007), Španělsko, Rakousko, Estonsko,
- Kodex životního prostředí (Itálie – zákon č. 152 z 3.4.2006)

Seminář "Zákon o předcházení ekologické újmy a její nápravě", Vodní zdroje Ekomonitor s.r.o.

Důvody pro přijetí zákona

- Právní úprava ČR dosud založena výhradně na odpovědnosti za protiprávní jednání, nikoli na odpovědnosti objektivní (za výsledek),
- Chybějící možnost ukládat PO v případě bezprostřední hrozby vzniku EU na jednotlivých složkách ŽP,
- Nedostatečná úprava způsobů nápravy EÚ u jednotlivých složek ŽP (vč. vyrovnávací nápravy v případě tzv. přechodných ztrát),
- Nedostatečné provedení zásady „znečišťovatel platí“ a chybějící úprava hrazení nákladů na PO či NO, vč. tzv. liberačních důvodů,
- Nedostatečné zajištění účasti veřejnosti při rozhodování o PO a NO,
- Chybějící úprava finančního zajištění.

Seminář "Zákon o předcházení ekologické újmě a její nápravě", Vodní zdroje Ekomonitor s.r.o.

Zákon o ekologické újmě

- základní charakteristika I.

- režim zákona je odlišný od delikt ní odpovědnosti (tj. trestněprávní odpovědnosti a odpovědnosti za přestupky či správní delikty),
- bez využití nástrojů zákona je výsledkem poškození ŽP pouhé uložení pokuty,
- režim zákona však staví znečišťovatele před nepříjemný fakt, že v případě vzniku škod na ŽP bude muset provést nápravu poškozeného ŽP.

Seminář "Zákon o předcházení ekologické újmě a její nápravě", Vodní zdroje Ekomonitor s.r.o.

Zákon o ekologické újmě

- základní charakteristika II.

- vhodný v případech havárií průmyslových podniků nebo znečištění ŽP nebezpečnými látkami nebo odpady pocházejícími z jasně identifikovatelného zdroje.
- nevhodný u plošného znečištění, kdy nelze zjistit příčinnou souvislost (např. umírání lesů jako důsledek kyselých dešťů nebo znečištění ovzduší způsobené dopravou).

Seminář "Zákon o předcházení ekologické újmě a její nápravě", Vodní zdroje Ekomonitor s.r.o.

Zákon o ekologické újmě

- základní charakteristika III.

- újma na biodiverzitě (chráněných druzích a přírodních stanovištích), vodě a půdě,
- ekoújma = nejen materiální ztráty přírodního zdroje, ale i ztráty nemateriální povahy (poškození funkcí přírodního zdroje zajišťované ve prospěch jiného zdroje nebo veřejnosti),
- objektivní odpovědnost provozovatelů vybraných provozních činností + subjektivní odpovědnost provozovatelů ostatních provozních činností (ve vztahu k újmě na biodiverzitě),
- nevztahuje se na tzv. staré ekologické zátěže, ale pouze na újmu, ke které dojde po nabytí účinnosti zákona.

Zákon o ekologické újmě - základní principy

- Princip prevence
- Princip odpovědnosti původce –
„znečišťovatel platí“ (*PPP – polluter pays principle*)
- Princip naturální restituce

Seminář "Zákon o předcházení ekologické újmě a její nápravě", Vodní zdroje Ekomonitor s.r.o.

Zákon o předcházení a nápravě ekologické újmy

- stanoví práva a povinnosti provozovatelům (právníckým a podnikajícím fyzickým osobám) vybraných provozních činností při předcházení EÚ a při její nápravě, došlo-li k ní nebo hrozí-li bezprostředně na:
 1. chráněných druzích a přírodních stanovištích vymezených tímto zákonem,
 2. vodě,
 3. půdě.

Seminář "Zákon o předcházení ekologické újmy a její nápravě", Vodní zdroje Ekomonitor s.r.o.

Provozní činnosti (příloha č. 1 k zákonu) – objektivní odpovědnost

- provozování zařízení podléhající integrovanému povolení podle zákona o integrované prevenci (č. 76/2002 Sb.),
- provozování zařízení k nakládání s odpadem podléhající souhlasu podle zákona o odpadech (č. 185/2001 Sb.),
- vypouštění odpadních vod do povrchových nebo podzemních vod, odběr či vzdouvání povrchových nebo podzemních vod podléhající povolení podle vodního zákona (č. 254/2001 Sb.),
- nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky (č. 356/2003 Sb.), přípravky na ochranu rostlin (č. 326/2004 Sb.) nebo biocidními přípravky (č. 120/2002 Sb.) podle zákona o ochraně veřejného zdraví (č. 258/2000 Sb.),
- přeshraniční přeprava odpadů podle zákona o odpadech (č. 185/2001 Sb.),
- provozování stacionárních zdrojů znečištění ovzduší podléhající povolení podle zákona o ovzduší (č. 86/2002 Sb.),
- nakládání s GMO a genetickými produkty podléhající povolení podle zákona o nakládání s GMO (č. 78/2004 Sb.),
- nakládání s těžebním odpadem podle zákona o těžebním odpadu (směrnice 2006/21/ES).

Seminář "Zákon o předcházení ekologické újmě a její nápravě", Vodní zdroje Ekomonitor s.r.o.

Zákon o ekologické újmě

- působnost (vztahuje se na):

- vznik nebo bezprostřední hrozbu EÚ (na všech 3 složkách ŽP – chráněné druhy a přírodní stanoviště, voda a půda), je-li způsobena provozní činností uvedenou v příloze č. 1 k tomuto zákonu (předpoklady – vznik EÚ, provozní činnost, příčinná souvislost),
- vznik nebo bezprostřední hrozbu EÚ na chráněných druzích nebo přírodních stanovištích, je-li způsobena provozní činností neuvedenou v příloze č. 1 k tomuto zákonu, za předpokladů stanovených zákonem (vznik EÚ, výkon provozní činnosti v rozporu s právními předpisy, příčinná souvislost).

Seminář "Zákon o předcházení ekologické újmě a její nápravě", Vodní zdroje Ekomonitor s.r.o.

Zákon o ekologické újmě – odpovědnost objektivní/subjektivní

■ **Objektivní (přísná) odpovědnost** (*strict liability*), za výsledek - podmínky (§ 4):

- Ekologická újma/bezprostřední hrozba
- Výkon provozní činnosti podle přílohy č. 1 (vyšší riziko pro lidské zdraví a ŽP)
- Příčinná souvislost

■ **Subjektivní odpovědnost** (*non-fault liability*), za zavinění – podmínky (§ 5)

- Ekologická újma/bezprostřední hrozba – na chráněných druzích živočichů či rostlin nebo na jejich přírodních stanovištích
- Výkon provozní činnosti v rozporu s právními předpisy
- Příčinná souvislost

Seminář "Zákon o předcházení ekologické újmě a její nápravě", Vodní zdroje Ekomonitor s.r.o.

Zákon o ekologické újmě

- výjimky, na které se nevztahuje

- škody způsobené různými ozbrojenými konflikty (např. občanská válka, povstání, teroristický útok),
- škody způsobené výjimečnými živelními událostmi (zemětřesení, záplavy, výbuch sopky),
- jaderné škody,
- škody, jejichž právní režim je upraven vyjmenovanými mezinárodními smlouvami (např. Úmluva o občanskoprávní odpovědnosti za škody způsobené ropným znečištěním z roku 1992 nebo Úmluva o občanskoprávní odpovědnosti za škody způsobené s přepravou věcí po silnici, železnici a na plavidlech pro říční plavbu z roku 1989),
- škody způsobené při zajišťování obrany státu nebo mezinárodní bezpečnosti,
- škody způsobené při činnostech, jejichž jediným účelem je ochrana života, zdraví nebo majetku osob před živelními událostmi.

Seminář "Zákon o předcházení ekologické újmě a její nápravě", Vodní zdroje Ekomonitor s.r.o.

Ekologická újma - definice

- **Ekologická újma** = nepříznivá měřitelná změna přírodního zdroje nebo měřitelné zhoršení jeho funkcí, která se může projevit přímo nebo nepřímo na:
 1. **chráněných druzích volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin nebo přírodních stanovištích**, která má závažné nepříznivé účinky na dosahování nebo udržování příznivého stavu ochrany (FCS) takových druhů nebo stanovišť, kritéria pro posouzení významu účinků na dosahování nebo udržení příznivého stavu ochrany chráněných druhů a přírodních stanovišť jsou stanovena v příloze č. 3,
 2. **podzemních nebo povrchových vodách**, která má závažný nepříznivý účinek na ekologický, chemický nebo množství stav vody nebo na její ekologický potenciál,
 3. **půdě** znečištěním, jež představuje závažné riziko nepříznivého vlivu na lidské zdraví v důsledku přímého nebo nepřímého zavedení látek, přípravků, organismů nebo mikroorganismů na zemský povrch nebo pod něj.

Seminář "Zákon o předcházení ekologické újmě a její nápravě", Vodní zdroje Ekomonitor s.r.o.

Ekologická újma na vodách

- závažný nepříznivý účinek na:

- EKOLOGICKÝ STAV = výsledek souhrnného vyhodnocení biologických složek a hydromorfologických a fyzikálně chemických ukazatelů podporujících biologické složky,
- CHEMICKÝ STAV = výsledek souhrnného vyhodnocení ukazatelů chemické kvality vod,
- MNOŽSTEVNÍ STAV = stav povrchových vod zjištěný na základě vyhodnocení odtokového režimu,
- EKOLOGICKÝ POTENCIÁL = výsledek souhrnného vyhodnocení, hydromorfologických a fyzikálně chemických ukazatelů podporujících biologické složky v silně ovlivněném nebo umělém útvaru povrchových vod.

Ekologická újma na vodách

(§ 2 písm. a) bod 2 zákona)

- MONITORING VOD – zjišťování a hodnocení stavu (množství a jakosti) vod (§ 21 VodZ),
- Metodický pokyn MZe a MŽP k monitorování vod (Věstník MŽP č. 3/2007),
- Programy monitoringu (rámcový, situační, provozní, průzkumný, kvantitativního stavu, referenčních podmínek),
- Provádí správci povodí a pověřené odborné subjekty (VÚV, ČHMÚ), podnět může podat ČIŽP.

Seminář "Zákon o předcházení ekologické újmy a její nápravě", Vodní zdroje Ekomonitor s.r.o.

Provozovatel, provozní činnost - definice

- **Provozovatel** (*operator*) = právnická nebo fyzická osoba vykonávající nebo řídící provozní činnost nebo osoba, na kterou byla převedena rozhodující ekonomická pravomoc nad fungováním provozní činnosti, včetně držitelů povolení, souhlasu nebo jiného oprávnění k výkonu provozní činnosti nebo osob vykonávajících nebo řídících provozní činnost na základě registrace, evidence nebo ohlášení.
- **Provozní činnosti** (*occupational activity*) = činnost vykonávaná v rámci hospodářské činnosti, obchodu nebo podnikání, bez ohledu na její soukromou či veřejnou povahu nebo na její ziskový či neziskový charakter (zejména podnikání, provozování živnosti, ale také provozování školských, zdravotnických a dalších nepodnikajících institucí).

Seminář "Zákon o předcházení
ekologické újmě a její nápravě", Vodní
zdroje Ekomonitor s.r.o.

Povinnost provádět preventivní a nápravná opatření

- Zákon zavádí k zabránění vzniku a k nápravě EÚ systém PO a NO, která je ze zákona povinen provádět provozovatel.
- Provozovatel je povinen předcházet vzniku EÚ a v rozsahu stanoveném zákonem přijímat PO. Provozovatel, který svou provozní činností způsobí EÚ, je povinen v rozsahu stanoveném zákonem přijímat NO.
- Zákon stanoví předpoklady vzniku povinnosti (objektivní x subjektivní odpovědnost).
- Za provádění PO a NO je přednostně odpovědný provozovatel. V určitých případech však mohou být provedena příslušným orgánem bez ohledu na odpovědnost provozovatele (např. pokud provozovatel nesplnil svou povinnosti napravit EÚ nebo nelze-li jej zjistit).

Seminář "Zákon o předcházení ekologické újmě a její nápravě", Vodní zdroje Ekomonitor s.r.o.

Preventivní opatření (PO)

(§ 6 zákona)

- slouží k předcházení EÚ, mají být prováděna bezodkladně provozovatelem pokud ještě nedošlo k EU, ale vznik této újmy bezprostředně hrozí,
- v případě bezprostředně hrozící EÚ je provozovatel povinen neprodleně provést nezbytná **preventivní opatření** a poskytnout příslušnému orgánu všechny potřebné informace,
- příslušný orgán může před zahájením řízení vyzvat provozovatele, aby ve stanovené lhůtě provedl PO, a dát mu pokyny pro jejich provádění; může přitom využít zkrácené formy správního řízení podle SpŘ (např. uložení povinnosti v řízení na místě nebo písemný příkaz),
- příslušný orgán může ve správním řízení provozovateli uložit rozhodnutím provedení PO, stanovit jejich podmínky a určit lhůtu k jejich provedení.

Seminář "Zákon o předcházení ekologické újmě a její nápravě", Vodní zdroje Ekomonitor s.r.o.

Nápravná opatření (NO)

(§ 7 zákona)

- Pokud již dojde ke vzniku EÚ, má provozovatel povinnost informovat příslušný orgán o všech důležitých aspektech situace a současně učinit všechny možné kroky, aby omezil nebo zabránil vzniku další EU a negativním účinkům na lidské zdraví nebo dalšímu snížení funkcí a je povinen provést nezbytná NO.
- Provozovatel je povinen vypracovat bez zbytečného odkladu návrh NO v souladu s přílohou č. 4 k zákonu a předložit ho příslušnému orgánu ke schválení. Příslušný orgán může navržená NO schválit nebo může provozovateli uložit jejich doplnění,
- Příslušný orgán může před zahájením řízení vyzvat provozovatele, aby ve stanovené lhůtě provedl nezbytná NO a udělit mu pokyny, kterými se má řídit při jejich provádění; může přitom využít zkrácené formy správního řízení podle SpR (např. uložení povinnosti v řízení na místě nebo písemný příkaz),
- Příslušný orgán může ve správním řízení uložit provozovateli rozhodnutím provedení NO, stanovit jejich podmínky a určit lhůtu k jejich provedení.

Seminář "Zákon o předcházení ekologické újmě a její nápravě", Vodní zdroje Ekomonitor s.r.o.

Náprava újmy na chráněných druzích, stanovištích a na vodách

(Příloha II ELD, příloha č. 4 k zákonu)

- Výběr nejvhodnějších nápravných opatření – provozovatelé i příslušné orgány,
 1. **PRIMÁRNÍ NÁPRAVA** - obnova přírodního zdroje nebo narušené funkce zpět do jejich základního stavu,
 2. **DOPLŇKOVÁ NÁPRAVA** – provádí se na náhradní lokalitě, nevede-li primární náprava k obnově ŽP zpět do základního stavu,
 3. **VYROVNÁVACÍ NÁPRAVA** - vyrovnání tzv. přechodných ztrát = ztráty na přírodních zdrojích a jejich funkcích čekajících na obnovu do doby, dokud primární nebo doplňková náprava nedosáhne účinku.

Náprava ekologické újmy na půdě

(§ 11 zákona)

- Újma na půdě = znečištění představující závažné riziko nepříznivého vlivu na lidské zdraví,
- Existuje-li důvodné podezření, že v důsledku provozní činnosti uvedené v příloze č. 1 došlo k EÚ na půdě, příslušný orgán zajistí zpracování analýzy rizik (příp. přeruší řízení),
- K analýze rizik si příslušný orgán vyžádá stanovisko příslušné krajské hygienické stanice, která posoudí rizika pro lidské zdraví.
- V případě prokázaného vzniku EÚ, příslušný orgán zajistí zpracování návrhu možných NO a jejich hodnocení a provozovatel odstraní ekologickou újmu na půdě podle NO uloženého příslušným orgánem.
- Vyhodnocení průzkumu stavu znečištěného území a hodnocení budou moci zpracovávat odborně způsobilé osoby (sanační geologové s osvědčením odborné způsobilosti vydaným MŽP podle zákona o geologických pracích). Rizika ze zavedení organismů nebo mikroorganismů na zemský povrch nebo pod něj posuzuje krajská hygienická stanice.
- Prováděcí vyhlášku vydá MŽP v dohodě s MZd.

emise "Zákon o předcházení ekologické újmě a její nápravě", Vodní zdroje Ekomonitor s.r.o.

Řízení o uložení PO a NO

(§ 8 odst.1 zákona)

- Řízení se zahajuje z moci úřední nebo na žádost, kterou mohou podat (oprávněné osoby - účastníci řízení):
 - právnické nebo fyzické osoby dotčené nebo pravděpodobně dotčené ekologickou újmou, (např. vlastníci pozemků),
 - občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti nebo nadace či nadační fondy, jejichž hlavním posláním je ochrana životního prostředí.

Seminář "Zákon o předcházení ekologické újmy a její nápravě", Vodní zdroje Ekomonitor s.r.o.

Řízení o uložení PO nebo NO – práva oprávněných osob

- Právo předkládat jakákoli vyjádření a požadovat přijetí opatření (čl. 12/1 ELD). Prokáže-li žádost existenci újmy, příslušný orgán umožní vyjádřit se příslušnému provozovateli (čl. 12/3 ELD).
- právo na informace o rozhodnutí příslušného orgánu nebo o zamítnutí žádosti s uvedením důvodů (čl. 12/4 ELD).
- právo na přístup k soudu nebo jinému nezávislému orgánu, který přezkoumává procesní a hmotněprávní zákonnost rozhodnutí, jednání nebo nečinnost (čl. 13 ELD).

Řízení o uložení PO nebo NO – účast dotčené veřejnosti (§ 8 zákona)

- Oznámení o zahájení řízení na portálu veřejné správy,
- Nestátní nezisková organizace (OS, OPS, nadace) je účastníkem řízení o uložení PO či NO (zahajovaného z moci úřední), pokud se přihlásí písemně do 8 dnů od zveřejnění oznámení o zahájení řízení.

Seminář "Zákon o předcházení ekologické újmě a její nápravě", Vodní zdroje Ekomonitor s.r.o.

Náhrada nákladů na PO či NO

(§ 12 zákona)

- Náklady na PO nebo NO má nést primárně provozovatel, který způsobil EÚ a který je za ni finančně odpovědný (**zásada „znečišťovatel platí“ - PPP**).
- Provozovatel, který způsobil EÚ nebo její bezprostřední hrozbu, je povinen nést náklady, a to i v případě, kdy PO nebo NO zajistí příslušný orgán.
- O náhradě nákladů rozhoduje příslušný orgán, který uložil PO či NO podle zákona - a to buď v samostatném řízení nebo současně s uložením PO nebo NO.
- Pokud provedl opatření příslušný orgán, mají být jím vynaložené náklady vymáhány na provozovateli.
- Zákon obsahuje **liberační důvody**, které pokud provozovatel prokáže, nemusí nést náklady na PO nebo NO a orgán, který vydal povolení provozní činnosti, mu vynaložené náklady proplatí.

Seminář "Zákon o předcházení ekologické újmě a její nápravě", Vodní zdroje Ekomonitor s.r.o.

Liberační důvody

(§ 12 odst. 3 a 4 zákona)

- **Třetí strana** - EÚ byla způsobena třetí stranou nebo v důsledku její činnosti, ačkoli byla provozovatelem provedena všechna nezbytná bezpečnostní opatření, aby k této újmě nedošlo,
- **Soulad s příkazy nebo pokyny správního orgánu** - EÚ byla způsobena v důsledku toho, že provozovatel postupoval v souladu s příkazy nebo pokyny správního orgánu,
- **Soulad s povolením** - EÚ byla způsobena emisí nebo událostí, která je v souladu s podmínkami povolujícího rozhodnutí k výkonu provozní činnosti a nebyly porušeny právní předpisy upravující ochranu ŽP a provoz této činnosti,
- **Stav vědeckých a technických znalostí** - EÚ byla způsobena emisí nebo provozní činností, u kterých provozovatel prokáže, že podle stavu vědeckých a technických znalostí v době, kdy došlo k emisím nebo k dané provozní činnosti, nebylo považováno za pravděpodobné, že by způsobily EU.

Finanční zajištění odpovědnosti

(čl. 14 směrnice)

- Členské státy ES mají přijmout opatření k podpoře nástrojů finančního zajištění a umožnit tak provozovatelům využití finančních záruk na pokrytí jejich závazků vyplývajících z ELD.
- Komise ES má do 30.4.2010 předložit zprávu o účinnosti směrnice, o dostupnosti a podmínkách pojištění a ostatních druhů finančního zajištění,
- Na základě této zprávy může Komise ES předložit návrhy na vytvoření systému harmonizovaného povinného finančního zajištění.

Seminář "Zákon o předcházení ekologické újmě a její nápravě", Vodní zdroje Ekomonitor s.r.o.

Finanční zajištění PO nebo NO

(§ 14 zákona)

- Provozovatel, který vykonává provozní činnost uvedenou v příloze č. 1, bude povinen zabezpečit finanční zajištění k náhradě nákladů na opatření prováděná podle tohoto zákona,
- Návrh nestanoví taxativně formy finančního zajištění (např. pojistná smlouva nebo bankovní záruka),
- Bez finančního zajištění nelze vykonávat provozní činnost; návrh stanoví výjimky, kdy provozovatel nebude povinen zabezpečovat finanční zajištění:

A/ Pokud prokáže na základě hodnocení rizik, že provozní činností může způsobit ekologickou újmu, jejíž náprava si vyžádá:

1. náklady nižší než 20 000 000 Kč, nebo
2. náklady vyšší než 20 000 000 Kč a provozovatel je současně registrován v Programu EMAS nebo má certifikovaný systém environmentálního řízení podle norem ISO 14 000, nebo prokazatelně zahájil činnosti vedoucí k registraci nebo certifikaci.

B/ Pokud vypouští odpadní vody, které neobsahují nebezpečné závadné látky nebo zvláště nebezpečné závadné látky.

Seminář "Zákon o předcházení ekologické újme a její nápravě", Vodní zdroje Ekomonitor s.r.o.

Finanční zajištění PO nebo NO

(§ 14 zákona)

- Rozsah finančního zajištění musí po celou dobu výkonu provozní činnosti odpovídat rozsahu možných nákladů a intenzitě nebo závažnosti vytvářeného rizika EU.
- Provozovatel má být povinen provést zhodnocení rizik a z toho plynoucích možných nákladů a toto zhodnocení průběžně aktualizovat v případě významných změn provozní činnosti.
- Vláda stanoví nařízením způsob hodnocení rizik, kritéria posuzování dostatečného finančního zajištění pro provozovatele a bližší podmínky provádění a způsobu finančního zajištění.
- Účinnost § 14 odložena o 5 let (k 30.4.2013), resp. o 3 roky v případě zmocňovacího ustanovení k vydání nařízení vlády (k 30.4.2011) - reakce na Zprávu Komise ES předloženou do 30.4.2010.

Seminář "Zákon o předcházení ekologické újmě a její nápravě", Vodní zdroje Ekomonitor s.r.o.

Výkon státní správy

(§ 16 zákona)

- **MŽP** – odvolací orgán, evidence, vrchní státní dozor, reporting vůči orgánům EU,
- **ČIŽP** – prvoinstanční orgán, ukládá PO a NO, příp. zajišťuje jejich provedení, rozhoduje o náhradě nákladů, provádí kontrolu, ukládá pokuty,
- **správy NP nebo CHKO** – úkoly ČIŽP v NP a CHKO,
- **újezdni úřady a MO** – vojenské újezdy,
- **MZd a krajské hygienické stanice** – vyjadřují se k analýzám rizik na lidské zdraví v případě ekologické újmy na půdě.

Seminář "Zákon o předcházení ekologické újmy a její nápravě", Vodní zdroje Ekomonitor s.r.o.

Vztah zákona k ostatním předpisům

- zvláštní předpis ve vztahu k zákonu č. 17/1992 Sb., o ŽP (odpovědnost za ekologickou újmu zde upravená zůstává nedotčena).
- zvláštní předpis ve vztahu k jednotlivým složkovým předpisům na úseku ochrany ŽP, podle kterých se ukládají nápravná opatření (tj. k zákonu o ochraně přírody a krajiny, vodnímu zákonu, zákonu o ochraně ZPF a k lesnímu zákonu).
- nedotčena zůstává soukromoprávní úprava odpovědnosti za škody na majetku a na zdraví (ObčZ, ObchZ) či zákony o IZS.

Vztah zákona ke složkovým předpisům na úseku ŽP

- Zákon o EÚ je zvláštním předpisem ve vztahu k jednotlivým složkovým předpisům na úseku ochrany ŽP, podle kterých se ukládají nápravná opatření (tj. ZOPK, VodZ, ZZPF, LesZ – připojené novely).
- Přednostní aplikace zákona o ekologické újmě před složkovými předpisy - pokud návrh zákona nestanoví jinak, postupuje se při ukládání NO podle složkových předpisů (§ 21 odst.3).

Vztah ke složkovým předpisům – vodní zákon

- Vodoprávní úřad, který vede řízení o uložení NO podle § 42 VodZ, si může vyžádat vyjádření příslušného orgánu podle tohoto zákona (ČIŽP), zda jde o ekologickou újmu či nikoli (§ 21 odst. 3).
- Je-li příčinnou vzniku ekologické újmy havárie (= zhoršení jakosti vod) podle VodZ, postupuje se při jejím zneškodňování podle § 41 VodZ (bezprostřední opatření – původce + hasiči); při ukládání NO se již postupuje podle tohoto zákona (§ 21 odst. 4).
- Vodoprávní úřad neuloží NO podle VodZ, pokud bylo k nápravě ekologické újmy na vodách vydáno rozhodnutí o uložení NO podle tohoto zákona.
- Vodoprávní úřad přeruší zahájené řízení o uložení NO podle VodZ, pokud bylo k nápravě EU na vodách zahájeno řízení o uložení NO podle tohoto zákona.

Seminář "Zákon o předcházení
ekologické újmě a její nápravě", Vodní
zdroje Ekomonitor s.r.o.

Děkuji za pozornost

vicha@env.cz

Seminář "Zákon o předcházení ekologické újmy a její nápravě", Vodní zdroje Ekomonitor s.r.o.